

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 17.03.1986, sp. zn. 4 Tz 9/86, ECLI:CZ:NS:1986:4.TZ.9.1986.1

Číslo: 6/1988

Právní věta: O zavinění z nevědomé nedbalosti podle § 5 písm. b) tr. zák. jde jen tehdy, jestliže povinnost a možnost předvídat porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem jsou dány současně. Nedostatek jedné z těchto složek znamená, že čin je nezaviněný.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 17.03.1986

Spisová značka: 4 Tz 9/86

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Nedbalost, Zavinění

Předpisy: 140/1961 Sb. § 5 písm. b) 110/1964 Sb. § 10 odst. 3 50/1976 Sb. § 55 odst. 2 § 56 písm. h) 85/1976 Sb. § 18 odst. 1 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že pravomocným usnesením okresního prokurátora v Děčíně ze dne 26. srpna 1985 sp. zn. Pv 777/85 byl porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. ve prospěch obviněného J. B.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením, které nabylo právní moci dne 6. 9. 1985, okresní prokurátor v Děčíně zastavil podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. ř. trestní stíhání obviněného J. B. pro trestný čin poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení podle § 184 tr. zák. spáchaný tím, že dne 9. června 1985 prováděl výkop jímky dešťového svodu u svého domku v Hřensku č. 86/126 a přitom poškodil telekomunikační kabel Okresní správy spojů v Děčíně a vyřadil tím z provozu devět telefonních stanic soukromých uživatelů a dva propůjčené okruhy zvláštní důležitosti.

Proti tomuto usnesení podal generální prokurátor ČSR ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. v neprospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. V ní vytýká, že závěr okresního prokurátora v Děčíně, že obviněný poškození telekomunikačního kabelu nezavinil, je předčasný, protože vychází z nedostatečně zjištěného stavu věci. Podle stížnosti pro porušení zákona měl být provedením dalších důkazů objasněn skutečný rozsah prací obviněného a podle toho určeno, zda šlo jen o čištění odpadní jímky nebo o její znovuzřízení. Potom měl okresní prokurátor vyžádat vyjádření Státní komise pro

vědeckotechnický a investiční rozvoj k výkladu ustanovení § 18 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 85/1976 Sb. a zjistit tak, zda práce, které obviněný prováděl, byl povinen předem ohlásit stavebnímu úřadu.

Nejvyšší soud ČSR z podnětu podané stížnosti pro porušení zákona přezkoumal správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Z důkazů shromážděných při vyhledávání trestního činu nepochybně vyplývá, že obviněný poškodil telekomunikační kabel krumpáčem při provádění výkopových prací při obnově odpadní jímky dešťového svodu u svého domku. Rozsah a způsob provádění těchto prací i to, v jaké míře došlo k poškození kabelu a jaký následek tím vznikl, je prokázáno výpovědí obviněného, protokolem o ohledání místa činu a fotodokumentací k němu a dále i protokolem o poškození podzemního telekomunikačního vedení a zařízení a zprávou. Okresní správy spojů v Děčíně ze dne 18. 7. 1985. Tato zjištění jsou pro posouzení objektivní stránky spáchaného činu dostatečná a provedení dalšího dokazování v tomto směru je podle názoru Nejvyššího soudu ČSR nadbytečné. Jednak je tomu tak proto, že přesně zjistit skutečný rozsah prováděných prací již není objektivně možné a jednak s ohledem na účel, k jakému obviněný výkopové práce prováděl, není ani důvod předpokládat, že šlo o práce výrazně většího rozsahu, než jak bylo zjištěno při ohledání místa činu. Z provedených důkazů je rovněž dostatečně zřejmé, že obviněný odpadní jímku jen nečistil, ale že šlo o její znovuzřízení ve tvaru a rozměrech patrných z fotodokumentace a z protokolu o ohledání místa činu.

Z hlediska subjektivní stránky posuzovaného činu pak bylo provedenými důkazy prokázáno to, že obviněný nevěděl, že v místě prováděných prací vede telekomunikační kabel. Nevěděl proto ani o možnosti jeho narušení a způsobení uvedeného následku. Tato skutečnost vylučuje především úmyslné jednání obviněného, ale i nedbalostní jednání ve smyslu § 5 písm. a) tr. zák. Za této situace bylo povinností okresního prokurátora všemi dostupnými důkazy ověřit, zda obviněný vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl vědět o možnosti porušení tohoto zájmu společnosti chráněného trestním zákonem. Při zjišťování, zda byl povinen podle příslušných předpisů předvídat způsobení takové poruchy, bylo třeba objasnit především to, zda k provedení zjištěných prací bylo nutné stavební povolení nebo alespoň jejich ohlášení stavebnímu úřadu. V takovém případě by si totiž obviněný ve smyslu § 10 odst. 3 zák. č. 110/1964 Sb. od telekomunikací musel vyžádat mimo jiné i vyjádření příslušné organizace spojů o existenci podzemních telekomunikačních vedení ve staveništi.

Podle § 56 písm. h) zák. č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu se stavební povolení ani ohlášení nevyžaduje u udržovacích prací, u nichž není předepsáno ohlášení podle § 55 odst. 2 téhož zákona. Ohlášení je předepsáno u takových udržovacích prací, jejichž provedení by mohlo ovlivnit stabilitu stavby, požární bezpečnost, její vzhled nebo životní prostředí. Práce, u nichž se nevyžaduje ani ohlášení stavebnímu řádu, pak příkladmo uvádí § 18 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebním řádu, a patří mezi ně i výměna, opravy a nátěry žlabů a odpadních dešťových svodů.

I když je z provedených důkazů zřejmé, že práce, které obviněný prováděl u svého domku se svým charakterem ani závažností zásahu do stavby nepřibližovaly pracím uvedeným v § 55 odst. 2 zák. č. 50/1976 Sb., měl okresní prokurátor v posuzovaném případě zjistit, zda vzhledem k jejich rozsahu jde ještě o práce, u nichž nebylo třeba ani ohlášení stavebnímu úřadu. To však okresní prokurátor před rozhodnutím o skutku obviněného neučinil a jeho závěr o tom, že vzniklý následek obviněný nezavinil ani z nedbalosti, vychází z nedostatečně zjištěného stavu věci.

Z odborného vyjádření Městského národního výboru v Děčíně, odboru územního plánování a architektury (stavebního úřadu) ze dne 2. 12. 1985, kterým bylo řízení před Nejvyšším soudem ČSR podle § 276 tr. ř. doplněno, však vyplývá, že k provedení prací v rozsahu patrném z fotodokumentace založené ve spise nebylo třeba ani stavebního povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu. Z toho je

zřejmé, že nedůsledný postup okresního prokurátora v Děčíně neměl vliv na správnost jeho rozhodnutí v tom směru, že v daném případě obviněný nebyl povinen předvídat možnost způsobení uvedené poruchy zájmu chráněného trestním zákonem, neboť tato povinnost mu nebyla uložena ani v obecné formě, ani podle zvláštních předpisů. Vzhledem k tomu, že o zavinění z nevědomé nedbalosti jde jen tehdy, jestliže povinnost a možnost předvídat porušení nebo ohrožení chráněného zájmu jsou dány současně, nedostatek této jedné složky v daném případě znamená, že uvedený čin obviněného je činem nezaviněným.

Z uvedených důvodů se Nejvyšší soud ČR omezil jen na vyslovení zjištěného porušení zákona, aniž by zároveň napadené usnesení podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil.